

Meteoritter – sten fra før verden blev til

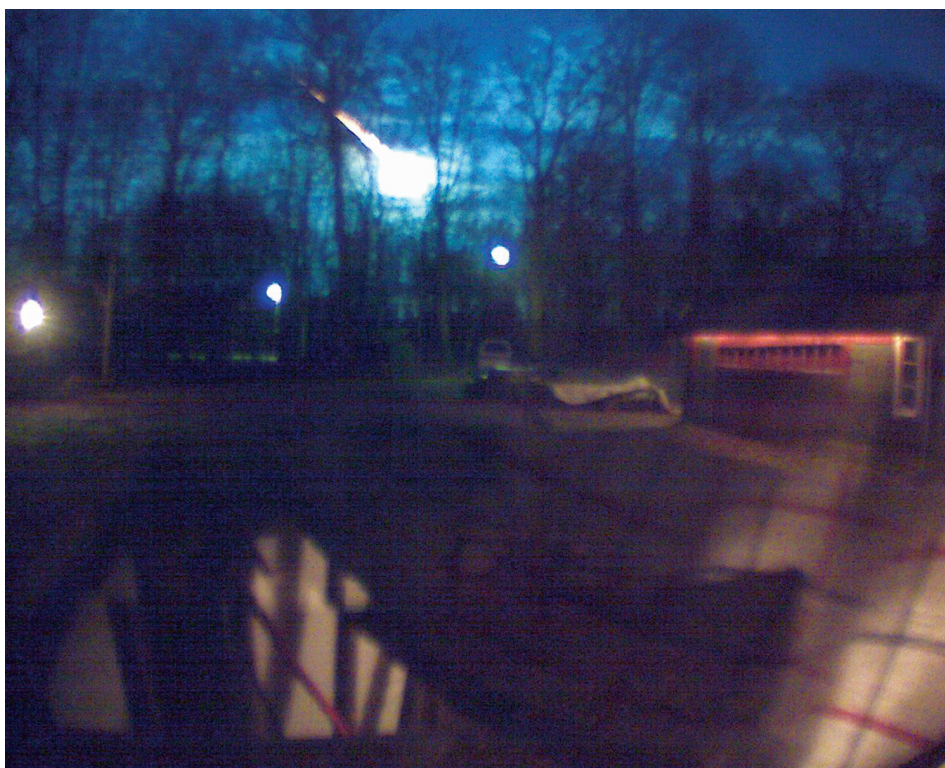
HENNING HAACK

Den 17. januar 2009 klokken ni minutter over otte om aftenen oplystes himlen over Østersøen syd for Skåne af en voldsom ildkugle (fig. 14.1). Den var så kraftig at den kunne ses fra Holland til Mellemsverige. Mange danskere sad og så åbningen af DRs nye koncertsal i fjernsynet, men opdagede alligevel det kraftige lysskær gennem de nedrullede gardiner. Fem minutter efter lysskæret blev der hørt voldsomme overlyds-

brag i Sydsjælland og på dele af Lolland-Falster. Bragene blev også registreret af seismograferne på Stevns og af en infralydstation i Sydtyskland. I Danmark blev der indrappor- teret 530 observationer af ildkuglen via internettet. I første omgang tydede øjenvidneberetningerne på at en eventuel meteorit var faldet ned i Østersøen syd for Lolland, men seks uger efter ildkuglen lykkedes det en tysk ildkugleekspert at finde en val-

nøddestor meteorit nær Maribo. Det viste sig at være en sjælden type meteorit bestående af støv og partikler fra Solsystemets oprindelse – længe før Jorden blev til. Det er den mest interessante meteorit der nogen sinde er fundet i Danmark.

I løbet af forbløffende kort tid har mennesket udviklet sig til at være så intelligent at man faktisk langt hen af vejen kan svare på helt fundamentale spørgsmål som, hvordan er Jorden og resten af Solsystemet blevet til? Hvornår skabtes alting og hvordan er det gået til at mennesket i dag befinder sig på en planet, kredsende omkring en stjerne? Den naturvidenskabelige skabelsesberetning ændrer sig hele tiden i takt med at nye opdagelser og teorier sætter forskerne i stand til at grave dybere ind i forhistorien. Større teleskoper sætter forskerne i stand til både at finde nye objekter i Solsystemets fjerneste og mest uforandrede afkroge og at se længere ud i Universet og dermed også længere tilbage i tiden. Stadig forbedrede analysemetoder aflæser den information der har været gemt i meteoritter der daterer sig helt tilbage til Solsystemets oprindelse. Gang på gang lykkes det af løfte endnu en flig af det slør der dækker over den fælles oprindelse.

14.1 Ildkuglen over Danmark d. 17/1 2009. Billedet er fra en videofilm taget af en svensk fotograf. (R. Svensson)